

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/80/2015
Identifikačné číslo spisu: 5015200437
Dátum vydania rozhodnutia: 23.02.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:5015200437.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Ľubici Filovej, v právnej veci navrhovateľa: P., proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Bratislava, Ul. 29. augusta 8 - 10, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o zvýšenie starobného dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 3. augusta 2015, č. k. 24Sd/100/2015-38, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 3. augusta 2015, č. k. 24Sd/100/2015-38 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1.

Krajský súd v Žiline napadnutým rozsudkom z 3. augusta 2015, č. k. 24Sd/100/2015-38 potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X z 24. marca 2015 ktorým bol navrhovateľovi podľa § 293d ods. 1 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) od 1. januára 2015 zvýšený starobný dôchodok na sumu 45,70 eur mesačne. Suma starobného dôchodku bola zvýšená za obdobie dôchodkového poistenia získaného počas poberania tohto dôchodku alebo jeho časti.

Súd prvého stupňa rozhodnutie odporkyne potvrdil podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). O opravnom prostriedku navrhovateľa proti preskúmanému rozhodnutiu konal a rozhodoval podľa tretej hlavy piatej časti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). Po oboznámení sa s opravným prostriedkom napadnutým rozhodnutím, dôvodmi nesúhlasu navrhovateľa proti tomuto rozhodnutiu a k nemu pripojenými listinnými dôkazmi, po vyjadrení účastníkov konania na súdnom pojednávaní a po oboznámení sa s obsahom pripojeného dávkového spisu odporkyne zistil, že navrhovateľ namietal zvýšenie starobného dôchodku od 1. januára 2015 v sume o 1,60 eur mesačne. Od 1. januára 2015 navrhovateľovi patrí

starobný dôchodok v sume 45,70 eur mesačne.

Krajský súd mal preukázané, že v období počas poberania starobného dôchodku navrhovateľ v období: od 14. decembra 2010 do 31. decembra 2010 získal osobný vymeriavací základ 271,88 eur, všeobecný vymeriavací základ bol 9.228,00 eur a osobný mzdový bod 0,0295; od 1. januára 2011 do 31. decembra 2011 získal osobný vymeriavací základ 4.916,56 eur, všeobecný vymeriavací základ bol 9.432,00 eur a osobný mzdový bod 0,5213; od 1. januára 2012 do 31. decembra 2012 získal osobný vymeriavací základ 5.772,69 eur, všeobecný vymeriavací základ bol 9.660,00 eur a osobný mzdový bod 0,5976; od 1. januára 2013 do 31. decembra 2013 získal osobný vymeriavací základ 4.921,50 eur, všeobecný vymeriavací základ bol 9.660,00 eur a osobný mzdový bod 0,5095; od 1. januára 2014 do 31. decembra 2014 získal osobný vymeriavací základ 5.484,70 eur, všeobecný vymeriavací základ bol 9.660,00 eur a osobný mzdový bod 0,5678.

Z obsahu administratívneho spisu krajský súd zistil, že starobný dôchodok bol navrhovateľovi priznaný rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 10. januára 2014 podľa § 65 a nasl. zákona o sociálnom poistení v sume 53,50 eur mesačne. Krajský súd v Žiline rozsudkom sp. zn. 25Sd/27/2014-26 zo dňa 27. marca 2014 uvedené rozhodnutie na základe navrhovateľom podaného opravného prostriedku potvrdil.

Krajský súd mal ďalej preukázané, že navrhovateľovi bol rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 30. apríla 2013 priznaný vdovecký dôchodok v sume 197,80 eur mesačne. Ak by starobný dôchodok navrhovateľa nebol znížený z dôvodu jeho súbehu s vdoveckým dôchodkom k 31. decembru 2014, tak by sa vyplácal v sume 76,30 eur mesačne. Po zvýšení starobného dôchodku patriaceho za obdobie dôchodkového poistenia počas poberania tohto dôchodku o 11,89247152 eur, by starobný dôchodok navrhovateľa predstavoval 88,20 eur mesačne. Pretože táto suma je nižšia ako suma vdoveckého dôchodku, navrhovateľovi sa v súlade s § 81 ods. 2 zákona o sociálnom poistení vypláca starobný dôchodok v sume jednej polovice, t.j. v sume 44,10 eur mesačne (od 1. januára 2015 v sume 45,70 eur mesačne). Krajský súd rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 24. marca 2015 ako zákonné potvrdil.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol tak, že navrhovateľ si náhradu trov konania neuplatnil, preto mu ich súd nepriznal.

2.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie. Namietal neúplné zistenie skutkového stavu vecí tým, že nevykonaním navrhnuté dôkazy, nesprávne právne posúdenie vecí a vadu konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Nesúhlasil s konštatovným krajského súdu, že sa v konaní jedná o výšku starobného dôchodku. Tvrdil, že krajský súd zámerne a úmyselne nepreskúmal nesporné tvrdenia týkajúce sa dňa vzniku nároku na starobný dôchodok 14.12.2010 v sume 252,10 eur mesačne a nezákonný spôsob zníženia tejto sumy starobného dôchodku na 67,50 eur. Poukázal na znenie ustanovenia § 94 ods. 1 a 2 zákona č. 100/1988 Zb. zákona o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov a tvrdil, že nárok na starobný dôchodok mu vznikol v sume 252,10 eur mesačne, čo odporkyňa nespochybnila. Táto nároková suma starobného dôchodku, zákonnou valorizáciou za roky 2011, 2012, 2013, 2014 a 2015 narástla na sumu 290,51 eur mesačne. K uvedenej sume sa v zmysle § 293d zákona o sociálnom poistení sa mala pripočítať suma 11,90 eur. Od 1. januára 2015 sa tak má vyplácať suma starobného dôchodku v sume 302,41 eur. Z uvedených dôvodov odporkyňa svojim napadnutým rozhodnutím zo dňa 24. marca 2015 mala od 1. januára 2015 zvýšiť starobný dôchodok na sumu 302,41 eur. Krajský súd tak mal konštatovať, že postup odporkyne pri krátení sumy starobného dôchodku na sumu 67,50 eur mesačne je v rozpore s Dohovorom č. 128. Navrhol rozsudok krajského súdu zmeniť a rozhodnutie odporkyne zrušiť a vrátiť jej vec na ďalšie konanie.

3.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. Dôvody, ktoré uvádza navrhovateľ v odvolaní nepovažuje za opodstatnené.

4.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu nemožno priznať úspech.

Podľa § 492 ods. 1, 2 zák. č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona, ak by boli v neprospech žalobcu, ak je ním fyzická osoba alebo právnická osoba.

Predmetom konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zvýšení sumy starobného dôchodku. Suma starobného dôchodku sa zvýšila za obdobie dôchodkového poistenia získané počas poberania tohto dôchodku alebo jeho časti.

Podľa § 293di ods. 1 zákona o sociálnom poistení ak poistenec bol 31. decembra 2014 dôchodkovo poistený po splnení podmienok nároku na starobný dôchodok a poberal tento dôchodok alebo jeho časť, suma starobného dôchodku sa od 1. januára 2015 určí tak, že k sume starobného dôchodku vyplácanej k 1. januáru 2015 sa pripočíta suma určená ako súčin súčtu jednej polovice osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia počas poberania starobného dôchodku alebo jeho časti pred 1. januárom 2015 a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; o určení sumy starobného dôchodku sa rozhodne do 31. marca 2015.

V súvislosti s preskúmaným rozhodnutím odporkyne považuje odvolací súd za potrebné poznamenať, že rozhodnutím Generálneho riaditeľa Zboru väzenskej a justičnej stráže č. GR-ZVJS-14206/33-08 z 24. januára 2008 bol navrhovateľovi priznaný od 1. januára 2008 výsluhový dôchodok (za skončených 33 rokov služby) podľa § 38 v spojení s § 143c ods. 8 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Dňom dovŕšenia veku 58 rokov, t.j. dňa 14. decembra 2010 navrhovateľ už ako poberateľ výsluhového dôchodku splnil podmienky pre právny nárok na starobný dôchodok zo všeobecného systému sociálneho poistenia. Jednou z týchto podmienok bolo získanie 25 rokov zamestnania (poistenia) v súčte poistenia zo všeobecného systému sociálneho poistenia a osobitného systému sociálneho zabezpečenia policajtov. Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 10. januára 2014 odporkyňa podľa § 65 a nasl. zákona o sociálnom poistení priznala navrhovateľovi starobný dôchodok od 14. decembra 2010 v sume 53,50 eur mesačne. Na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd/27/2014-26 zo dňa 27. marca 2014, ktorý rozhodnutie ako vecne správne a zákonné potvrdil, Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní sp. zn. 9So/72/2014 zo dňa 28. októbra 2015 rozsudok krajského súdu potvrdil. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa podrobne zaoberal námietkami (totožnými aj v predmetnej právnej veci), týkajúcimi sa otázky nároku na starobný dôchodok v súbehu s nárokom na výsluhový dôchodok a poukázal aj na zmysel článku 33 ods. 2 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (čl. 128) vyhláseného v Zbierke zákonov pod č. 416/1991 Zb. Podľa Dohovoru sa môžu dávky krátiť alebo zastaviť za určených podmienok a v určenom rozsahu za podmienky, že časť dávok, ktorá sa kráti alebo je zastavená, nepresahuje druhú dávku.

V kalendárnom roku 2013 navrhovateľovi vznikol od 22. marca 2013 právny nárok na vdovecký dôchodok podľa § 74 ods. 1 zákona o sociálnom poistení v sume 197,80 eur mesačne. Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 30. apríla 2013 mu bol priznaný vdovecký dôchodok. Pretože suma vdoveckého dôchodku bola vyššia ako suma starobného dôchodku, odporkyňa neskorším rozhodnutím z 19. júla 2013 rozhodla podľa § 81 ods. 2 zákona o sociálnom poistení tak, že sa od 22. marca 2013 mu bude vyplácať vdovecký dôchodok v priznanej výške 197,80 eur a starobný dôchodok len v sume 33,80 eur mesačne.

Na vyššie uvedené zistenia podrobne poukázal aj krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia. Odvolací súd sa so zisteniami krajského súdu stotožnil. Krajský súd správne poznamenal, že inými nárokmi, než boli riešené napadnutým rozhodnutím správneho orgánu, sa súd zaoberať nemôže. Napriek tomu pre opakované zdôraznenie správnosti určenia výšky starobného dôchodku uvedenej v preskúvanom rozhodnutí odvolací súd považoval v prípade navrhovateľa za podstatné poukázať na sumu starobného dôchodku na ktorú má právny nárok od 22. marca 2013 po priznaní vdoveckého dôchodku a po úprave súm vdoveckého a starobného dôchodku. Na základe vykonaného dokazovania bez akýchkoľvek pochybností treba zdôrazniť, že podľa § 293d zákona o sociálnom poistení sa k sume starobného dôchodku navrhovateľa vyplácanej k 1. januáru 2015 pripočítala suma zvýšenia dôchodku za obdobie pred 1. januárom 2015, počas ktorého navrhovateľ poberal starobný dôchodok (spolu s vdoveckým dôchodkom) a platil dôchodkové poistenie.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rovnako ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne je v súlade so zákonom o sociálnom poistení, a preto rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1, § 219 ods. 1, 2 OSP a § 492 ods. 1, 2 SSP ako vecne správny potvrdil.

Podľa § 250k ods. 1 veta prvá OSP ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania.

O trovách konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 246c ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 O.s.p. a § 492 ods. 1, 2 SSP tak, že neúspešnému navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.